

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Bir ülkenin gelişmesinde eğitime verdiği önemin payı büyüktür. Gelişmiş ülkeler bir taraftan mevcut insan kaynaklarını en iyi biçimde değerlendirirken, diğer taraftan başka ülkelerin yetişmiş insan güçlerini beyin göçü ile kendi ülkelerine transfer etmektedirler. Bu çerçevede, ABD başta olmak üzere birçok gelişmiş ülke, yurtdışından ülkelerine okumaya gelen parlak beyinleri ülkelerinde tutmak için gerekli altyapıyı oluşturmakta ve maddi ve manevi her türlü imkânı seferber etmektedirler. Çin ve Hindistan gibi ülkelerin hızlı gelişmelerinde ise yurt dışına gönderdikleri öğrencilerin yurtdışında eğitimlerini bitirdikten sonra ülkelerine geri dönüp yurtdışında edindikleri bilgi ve birikimlerini kendi ülkelerine aktarmalarının büyük payı bulunmaktadır.

Türkiye'nin ise eğitim alanında gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle kıyaslandığında gerek nicelik ve gerekse nitelik açılarından oldukça kötü durumda olduğu bilinmektedir. Birleşmiş Milletler ve OECD gibi uluslararası kuruluşların yaptığı karşılaştırmalarda Türkiye eğitim ve çalışma hayatına ilişkin göstergelerde en son sıralarda yer almaktadır.

Bu durum Türkiye'den yurt dışına ciddi bir beyin göçüne neden olmaktadır. Devlet imkânlarıyla veya kendi imkânlarıyla yurtdışına özellikle yükseköğrenime giden öğrencilerin önemli bir bölümü Türkiye'ye geri dönmemektedir. Bu durumun ortaya çıkardığı sonuç, Türkiye'nin yetişmiş insan gücünden yeteri kadar yararlanamadığıdır.

Buna son yıllarda eğitimini Türkiye'de tamamlamış ve çalışmaya başlamış iken başta sağlık, yazılım gibi alanlar olmak üzere yurtdışına giderek meslek hayatını yurtdışında sürdürmeye karar veren gençlerimizi eklediğimizde olayın vahameti daha da artmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- 2000 yılından bugüne kadar ülkemizden yurtdışına eğitim amacıyla giden öğrenci sayısının yıllar itibarıyla dağılımı nedir?
- 2- Bu öğrencilerin ne kadarı devlet burslarıyla ne kadarı da kendi imkânlarıyla yurtdışına eğitime gitmişlerdir? Devlet burslarıyla yurtdışına gönderilen öğrencilerin kurumlarına göre dağılımı nasıldır?
- 3- Bu öğrenciler hangi dallarda eğitim görmüşlerdir.
- 4- Lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına göre dağılımları nedir?
- 5- Bu öğrencilerin eğitim gördükleri ülkelere göre dağılımı nasıldır?

- 6- Eğitimlerini bitirdikten sonra bu öğrencilerin ne kadarı Türkiye'ye geri dönmüştür?
- 7- Milli Eğitim Bakanlığı bursuyla yurtdışına yükseköğrenime giden öğrenci sayısı kaçtır? Bunlardan kaç Türkiye'ye geri dönmüştür?
- 8- Yurtdışında eğitim gören öğrencilerden eğitimlerini tamamladıktan sonra Türkiye'ye geri dönmemelerinin nedenlerinin neler olduğunu düşünüyorsunuz?
- 9- Bu duruma 22 yıllık iktidarınız süresince uyguladığınız eş, dost, yandaş partiliyi koruyan nepotizme dayalı istihdam politikalarınızın etkisi var mıdır?
- 10- Bu öğrencilerin eğitimlerini müteakiben ülkemize geri dönmeleri için ulusal planda uygulanması gereken politikalar nelerdir? AKP iktidarları döneminde bu politikaları uygulamaya koymak için hangi adımları attınız?
- 11- Yurtdışında eğitimlerini tamamlayıp Türkiye'ye geri dönecek olan öğrencilerin, gerek yurtdışında edindikleri bilgi ve birikimlerini ülkemizde kullanacakları, gerekse yeterli maddi imkânlara sahip olacakları bir çalışma altyapısını ülkemizde kurmak için Bakanlığınız tarafından veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ve üniversitelerle ortak olarak yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmaları ayrıntılı olarak açıklar mısınız?
- 12- Eğitimini Türkiye'de tamamlamış ve çalışmaya başlamış iken değişik nedenlerle yurtdışına giderek meslek hayatını yurtdışında sürdürmeye karar veren gençlerimizi bu kararı vermeye iten nedenler nelerdir?
- 13- Bu gençlerimizin meslekler itibarıyla dağılımı nasıldır?
- 14- Bu gençlerimiz hangi ülkeleri tercih etmektedirler?
- 15- Eğitimini Türkiye'de tamamlamış ve çalışmaya başlamış iken meslek hayatını yurtdışında sürdürmeye karar veren gençlerimizi geri döndürmek için Bakanlığınız tarafından veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ve üniversitelerle ortak olarak yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmaları ayrıntılı olarak açıklar mısınız?